

Щоденний звіт № 190/2020

від 11 серпня 2020 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала одне порушення режиму припинення вогню в Донецькій області та жодного такого порушення в Луганській області (за попередній звітний період в обох областях порушень режиму припинення вогню зафіксовано не було).
- Місія продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського. У межах двох останніх ділянок розведення безпілотний літальний апарат СММ дальнього радіуса дії зафіксував присутність людей у вечірній та нічний час.
- Місія зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення на полігоні в непідконтрольних урядові районах Донецької області.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення технічного обслуговування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури та забезпечення їхнього функціонування.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі спалаху COVID-19 перебуває цивільне населення, зокрема на контрольних пунктах в'їзду-виїзду та відповідних блокпостах у Донецькій та Луганській областях.
- СММ і далі стикалася з обмеженнями свободи пересування*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 10 серпня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

² Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

³ Зокрема вибухи.

⁴ Зокрема внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 10 серпня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Середня
- Низька
- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 11/08/2020

Порушення режиму припинення вогню

У Донецькій області СММ зафіксувала одне порушення режиму припинення вогню: вибух у районі на східно-південний схід від н. п. Гнутове (підконтрольний урядові, 90 км на південь від Донецька) (див. таблицю нижче). За [попередній звітний період](#) порушень режиму припинення вогню не зафіксовано.

У Луганській області шостий день поспіль Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітної періоду СММ зафіксувала загалом 257 порушень режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (зокрема 46 вибухів, 2 невизначені босприпаси, що пролетіли, 3 освітлювальні ракети та 206 черг і пострілів зі стрілецької зброї).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої й Петрівської⁵

На ділянці розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) команда СММ бачила 2 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») на південному краю нового прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Увечері 8 та в ніч на 9 серпня в межах ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зафіксував 5 осіб на колишніх позиціях Збройних сил України: двоє перебували приблизно за 650 м на південь від північного краю ділянки й орієнтовно за 1 км на схід від її західного краю (на цьому ж місці в ніч із 9 на 10 серпня БПЛА СММ зафіксував присутність 3 осіб); ще одна людина перебувала приблизно за 1,2 км на південь від північного краю ділянки та орієнтовно за 1,1 км на схід від її західного краю; одна людина перебувала приблизно за 180 м і ще одна — орієнтовно за 500 м на західно-південний захід від північно-східного кута ділянки (на останньому місці в ніч із 9 на 10 серпня БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував людину).

У ніч із 8 на 9 серпня та з 9 на 10 серпня також на цій ділянці розведення БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив загалом 2 людей на колишній позиції збройних формувань поблизу східного краю ділянки, приблизно за 1,5 км на північ від південно-східного кута ділянки.

У ніч із 9 на 10 серпня поза ділянкою розведення, приблизно за 200 м на північ від її північного краю, БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував, ймовірно, бойову броньовану машину (детальніше див. таблицю нижче).

10 серпня неподалік блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення, за спостереженнями СММ, перебували 4 члени збройних формувань (із нарукавними

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

пов'язками з написом «СЦКК»), троє з яких зайшли на ділянку розведення, пройши близько 350 м на північ углиб ділянки, а згодом повернулись.

Того ж дня за межами ділянки розведення спостерігачі вперше бачили два металеві загородження приблизно за 200 м та 500 м відповідно на південь від блокпоста збройних формувань, а також рів довжиною 75 м, що проходить північніше останнього загородження та, за оцінкою, призначена для прокладки кабелів зв'язку. Крім того, приблизно за 200 м на південь від блокпоста збройних формувань на західній стороні автошляху Т1316 команда СММ бачила двох саперів із металошукачами.

Увечері 8 серпня на ділянці розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії виявив 2 людей на колишній позиції збройних формувань біля південно-східного кута ділянки (де ввечері 9 серпня БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував щонайменше 5 осіб). Того ж вечора також на цій ділянці розведення БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував 6 людей на колишніх позиціях Збройних сил України: троє перебували приблизно за 550 м на східно-північний схід від південно-західного кута ділянки, а ще троє — орієнтовно за 120 м на північ від південного краю ділянки та приблизно за 1,5 км на схід від її західного краю.

За межами ділянки розведення, приблизно за 200 м на південь від її південного краю й орієнтовно за 750 м на західно-південний захід від її південно-східного кута, БПЛА СММ дальнього радіуса дії вперше виявив нещодавно викопану траншею завдовжки 40 м (не видно на знімках від 4 липня), що, за оцінкою, належить Збройним силам України.

10 серпня, здійснюючи моніторинг у двох місцях поблизу ділянки розведення, команда Місії констатувала спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 6 самохідних гаубиць на полігоні в непідконтрольному урядові районі Донецької області, розміщені з порушенням ліній відведення. Також зафіксовано танки та самохідні артилерійські установки за лініями відведення, однак за межами виділених місць зберігання озброєння з обох боків лінії зіткнення в Донецькій області, зокрема на полігонах у непідконтрольних урядові районах (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

СММ зафіксувала бойові броньовані машини та зенітну установку в зоні безпеки в підконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей, а також бойову броньовану машину в непідконтрольних урядові районах Донецької області (детальніше див. таблицю нижче).

⁶ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Міни неподалік Водяного та Пікуз, а також попереджувальний знак про небезпеку від реактивних снарядів поблизу Молодіжного

9 серпня БПЛА СММ середнього радіуса дії знову зафіксував орієнтовно 21 протитанкову міну (ТМ-62), встановлену поперек дороги, приблизно за 2 км на північ від н. п. Водяне (підконтрольний урядові, 94 км на південь від Донецька). За оцінкою, міни належать Збройним силам України (для ознайомлення з результатами попередніх спостережень у цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 22 квітня 2020 року](#)).

У полі неподалік південно-західної околиці н. п. Пікузи (кол. Комінтернове; непідконтрольний урядові, 92 км на південь від Донецька) цей БПЛА також знову зафіксував близько 200 протитанкових мін (ТМ-62), що є частиною більшого мінного поля. Приблизно за 2,6 км на південь від зазначених мін БПЛА також вкотре зафіксував 70 протитанкових мін (ТМ-62). За оцінкою, всі ці міни належать збройним формуванням (для ознайомлення з результатами попередніх спостережень у цьому районі див. щоденні звіти СММ від [3 серпня](#) та від [4 серпня 2020 року](#)).

10 серпня приблизно за 1,7 км на північний захід від н. п. Молодіжне (непідконтрольний урядові, 63 км на північний захід від Луганська) та орієнтовно за 520 м на південний схід від південно-західного кута ділянки розведення в районі Золотого спостерігачі вперше побачили попереджувальний знак про небезпеку від реактивних снарядів із написом «Обережно! Працює ПТКР» російською мовою, встановлений у полі на узбіччі дороги, що проходить паралельно південному краю ділянки розведення.

Зусилля СММ зі сприяння ремонту, технічному обслуговуванню та функціонуванню життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення підготовки до будівельних робіт на південь від південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище) та неподалік н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), а також на південь від мосту в н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська).

СММ також продовжувала сприяти встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення виконання ремонтних робіт на об'єктах системи водопостачання між н. п. Торецьк (кол. Дзержинськ; підконтрольний урядові, 43 км на північ від Донецька) та н. п. Горлівка (непідконтрольний урядові, 39 км на північний схід від Донецька), поблизу н. п. Миколаївка (непідконтрольний урядові, 70 км на південь від Донецька), в н. п. Ящикове (непідконтрольний урядові, 46 км на захід від Луганська) та в н. п. Паньківка (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська).

СММ також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення видалення рослинності, здійснення огляду та технічного обслуговування на залізничних коліях поблизу н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська), ремонту ліній електропередачі поруч із Веселою Горою, а також проведення робіт із розмінування біля підконтрольних урядові н. п. Оріхове (57 км на північний захід від

Луганська), н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська) та н. п. Щастя (20 км на північ від Луганська) (див. вище).

СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька) і здійснювала моніторинг безпекової ситуації в районі насосної станції біля н. п. Василівка (непідконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька).

Заходи з протидії поширенню COVID-19, що їх вживають на КПВВ та відповідних блокпостах

У Луганській області команда СММ зауважила, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській та відповідний блокпост збройних формувань на південь від мосту біля Станиці Луганської функціонували.

Здійснюючи моніторинг на КПВВ приблизно о 8:55 та 09:30, члени патруля Місії бачили загалом близько 1 100 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку), які очікували в черзі на прохід до підконтрольних урядові районів, та загалом приблизно 200 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку), які очікували на прохід у протилежному напрямку. Спостерігачі бачили, що 2 гольф-кари перевозили людей між КПВВ та новою секцією мосту біля Станиці Луганської.

У Донецькій області команда СММ зауважила, що КПВВ поблизу н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) та відповідний блокпост збройних формувань біля н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) працювали.

На КПВВ поблизу Новотроїцького у період між 09:20 і 15:00 команда СММ бачила, що до підконтрольних урядові районів заїхали 5 автомобілів та 2 автобуси з орієнтовно 40 пасажирами (чоловіками та жінками різного віку), а у протилежному напрямку рухались 4 автобуси з близько 100 пасажирами (чоловіками та жінками різного віку).

Перебуваючи на блокпості збройних формувань неподалік Оленівки в період між 09:15 і 12:15 та знову з 13:25 до 15:00, спостергачі бачили сукупно близько 60 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку), які очікували в черзі на перетин до підконтрольних урядові районів, а також 7 автомобілів, що прямували в тому ж напрямку. Крім того, вони бачили, що до непідконтрольних урядові районів заїхали 2 автомобілі та 2 автобуси з приблизно 50 пасажирами в кожному з автобусів.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та

здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 10 серпня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міні/невибухли боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- Увечері 9 серпня БПЛА СММ дальнього радіуса дії зазнавав дії перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння), виконуючи політ на районах між н. п. Піски (підконтрольний урядові, 11 км на північний захід від Донецька) та н. п. Тарамчук (підконтрольний урядові, 29 км на південний захід від Донецька), а також між н. п. Родникове (непідконтрольний урядові, 36 км на південь від Донецька) та н. п. Старобешеве (непідконтрольний урядові, 32 км на південний схід від Донецька)⁷.

⁷ Перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
08.08.2020	6	ймовірно самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)	на полігоні поблизу н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
10.08.2020	26	танк (Т-64)	на залізничній станції у н. п. Покровськ (кол. Красноармійськ; 55 км на північний захід від Донецька)	патруль
непідконтрольні уряду райони				
08.08.2020	8	танк (Т-72)	навчальний полігон поблизу н. п. Покровка (36 км на схід від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
	19	танк (Т-64 — 4 од., Т-72 — 15 од.)	на полігоні поблизу н. п. Тернове (57 км на схід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	3	самохідна артилерійська установка (2С9 «Нона-С», 120 мм)		
	30	танк (Т-72 — 1 од., ймовірно Т-72 — 10 од., ймовірно Т-64 — 7 од., невизначеного типу — 12 од.)		

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁸

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
07.08.2020	1	бойова інженерна машина (БАТ-2)	поблизу н. п. Кримське (42 км на північний захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
08.08.2020	1	бойова броньована машина	у житловому районі в н. п. Новоселівка (31 км на північ від Донецька)	
	1	зенітна установка (ЗУ-23, 23 мм)		
	1	бронетранспортер (типу БТР)	поблизу н. п. Славне (26 км на південний захід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	1	ймовірно броньована розвідувально-дозорна машина (БРДМ-2)	поблизу н. п. Золоті Піски (12 км на північний захід від Донецька)	
	2	бронетранспортер (БТР-70)	поблизу н. п. Біла Гора (54 км на північ від Донецька)	
	1	бойова машина піхоти (ймовірно БМП-2)	поблизу н. п. Кримське (42 км на північний захід від Луганська)	
09.08.2020	1	броньована розвідувально-дозорна машина (БРДМ-2)	поблизу н. п. Золоті Піски (12 км на північний захід від Донецька)	БПЛА дальнього радіуса дії
	2	бойова броньована машина (ймовірно ББМ — 1 од.)	поблизу н. п. Новомихайлівка (28 км на південний захід від Донецька)	
09.08.2020	1	бойова машина піхоти (БМП-1)	поблизу н. п. Новозванівка (70 км на захід від Луганська)	
	1	бойова броньована машина (ймовірно типу БМП)		
	1	бойова інженерна машина (БАТ-2)		
непідконтрольні уряду райони				
07.08.2020	1	бойова броньована машина	поблизу н. п. Привітне (11 км на північ від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії

⁸ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 10 серпня 2020 року⁹

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
камера СММ на КПВВ у н. п. Гнутове (підконтрольний уряду, 90 км на Пд від Донецька)	2–4 км на СхПдСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	10.08, 04:58

⁹ У таблиці вказані лише ті інциденти, які спостерігачі СММ бачили особисто чи які були зафіксовані камерами СММ, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви і т.д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї і т. д., базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей¹⁰

ОБСЄ

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Населені пункти, згадані у звіті від 11 серпня 2020 року

¹⁰ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. Місія використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).